

Kulturmiljø av regional interesse på Utsira

Dette dokumentet er et uttrekk fra temakart-Rogaland og viser kulturmiljø av regional interesse som er del av Regionalplan for kulturmiljø.

[Se oversikten over hele Rogaland i en interaktiv kartløsning i Temakart-Rogaland.](#)

Oversikten er et kunnskapsgrunnlag for videre planlegging og utvikling i kommunene, og skal bidra til forutsigbare prosesser gjennom at informasjon om hva som er regionalt viktige kulturmiljø og landskap, blir kjent og tilgjengelig. [Du finner mer informasjon om oversikten i Regionalplan for kulturmiljø kapittel 7 og 8.](#)

I tillegg til kulturmiljøa i dette dokumentet er kulturmiljø og landskap registrert av Riksantikvaren også en del av regionalplanen. Disse er i fra Riksantikvarens nasjonale register over kulturmiljø og landskap (NB!-registeret og KULA), Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og freda områder og kulturmiljø (Askeladden).

[Les mer om kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse.](#)

[Les mer om Utvalgte kulturlandskap i jordbruket hjå statsforvalteren.](#)

Innhold

Kulturmiljø av regional interesse på Utsira	1
Nordvikvågen.....	2
Sørevågen	6

Nordvikvågen

id	11
Namn	Nordvikvågen
Kommune	1151 - Utsira
Tema	Kystkultur, fiskeri, handel og sjøfart, Industri og næring, Samferdsel og kommunikasjon
Periode	Før- og etterreformatorsk tid
Kjelde	Fylkesdelplan for friluftsliv, idrett, naturvern, kulturvern (FINK (2004)), Utsira kulturminneplan (2008)
Vernestatus	Kulturminneplan, Hensynssone (pbl), Kulturminneloven

Skildring

Nordvikvågen ble bygd ut på statens regning for å gi trygg havn for båter i vårsildfisket. Her er det godt bevart bebyggelse fra 1800- og 1900-tallet med mange sjøhus og noen bolighus.

Nordøst for bebyggelsen ligger et gårdsanlegg fra jernalder, Måskitmyra, og et område med forhistoriske båtstøer og fjæremannstuffer, samt et måkahus.

Måkahusene er fangstanlegg for måker, og er særegne for Utsira.

Nordvikvågen og hele Utsira er del av et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse, (KULA), Utsira.

Omfang

Miljøet omfatter havneanlegget og den eldre bebyggelsen i Nordvikvågen knyttet til kystkultur og fiske, et ødegårdsanlegg og et fornminneområde med båtøptrekk og fjæremannstuffer i nordøst.

Omfanget er redusert etter høring av regionalplan for kulturmiljø, og området vest i Nordvikvågen og regulert næringsområde ved ferjekaien er tatt ut.

Regional interesse

Miljøet har høy historisk verdi knyttet til kystkultur og fiske langt tilbake i tid, særlig som representant for statens arbeid med å tilrettelegge for fiske og sjøfart på 1800-tallet. Samlet sett representerer Nordvikvågen en viktig del av kystkulturen i Rogaland. Gårdsanlegget på Måskitmyra er skilta og ligger ved en mye brukt og

tilrettelagt tursti. Tuftene og de andre strukturene er godt synlige, og gårdsanlegget har høy opplevelses og formidlingsverdi, samt høy kunnskapsverdi.

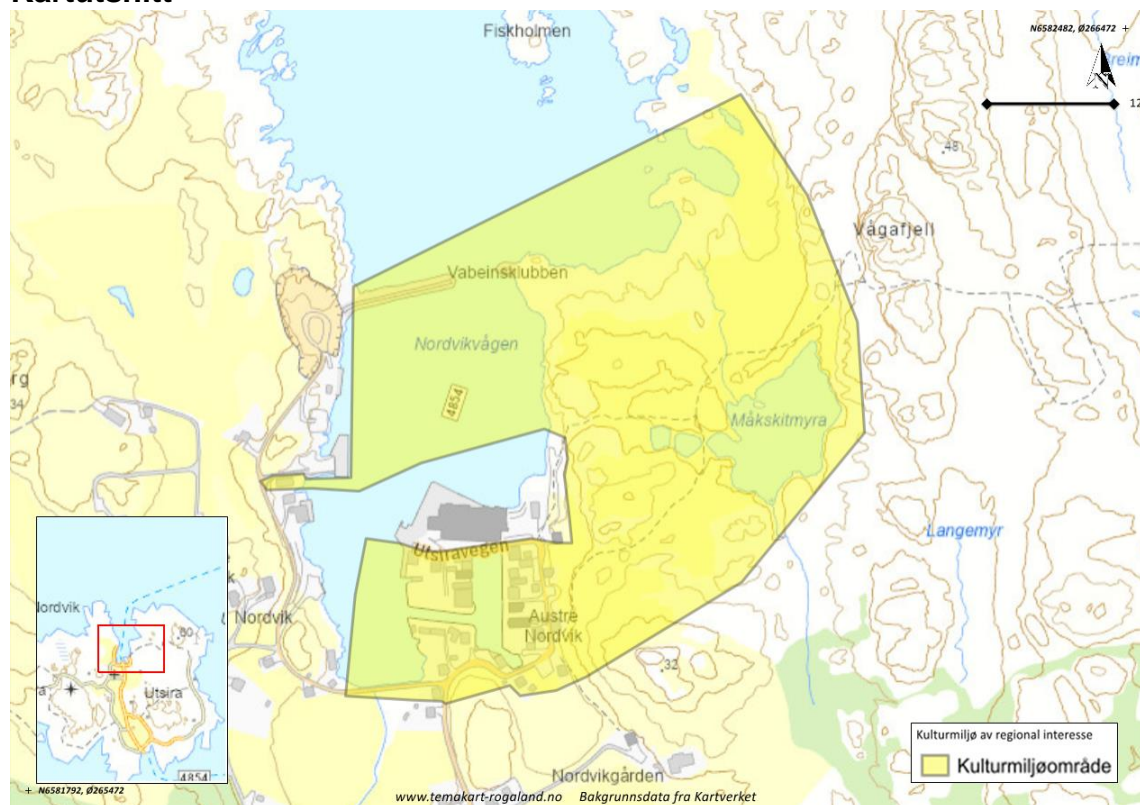
Hovedbilde

Utsikt til Nordvikvågen i Utsira.

Rogaland fylkeskommune, 12.03.2009 18:23

Kartutsnitt

Avgrensing per 03.05.2023

Bildevedlegg

Rester etter måkefangstanlegg

Forhistorisk tuft på Utsira

Sørevågen

Id	56
Navn	Sørevågen
Kommune	1151 - Utsira
Tema	Kystkultur, fiskeri, handel og sjøfart, Bosetting, by- og tettstadutvikling, Samferdsel og kommunikasjon, Industri og næring
Periode	1800-1999
Kilde	Kulturminneplan, KULA
Vernestatus	Hensynssone (pbl), Kulturminneplan

Skildring

Langs havna i Sørevågen ligger det et gammelt bygningsmiljø knyttet til fiskeiri. Værforholdene rundt Utsira gjorde at fiske med årer og seil i området kunne være risikabelt. Det ble derfor gjort tiltak for å forbedre havneforholdene i Sørevågen ved å konstruere en molo i havna. Arbeidet startet i 1866 og i 1870 sto moloen ferdig. Moloanlegget er et av de første i Norge som ble initiert og finansiert av staten. Fra 1870 og gjennom første halvdel av 1900-tallet ble det bygd flere sjøhus og handelshus i havneområdet som fortsatt står i dag. Mikal Klovnings sjøhus i Sørevågen ble bygget i 1870 og inneholder også båter, gjenstander og redskaper som representerer et komplett notlag som har stått ubrukt siden 1950-tallet. Etter hvert som båtmotoren tok over for seil og årer i fiskeriflåten på Utsira avtok Sørevågens sentrale rolle for fiske i området.

Sørevågen og hele Utsira er del av et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse, (KULA), Utsira.

Omfang

Kulturmiljøet består av et havneanlegg med molo, sjøhus og andre fiskerirelaterte bygninger fra slutten av 1800-tallet og starten av 1900-tallet.

Regional interesse

Sørevågen har særlig historisk verdi tilknyttet kystkultur og fiske på Utsira, særlig i forhold til sildefiske på 1800-tallet. Kystlandskapet på Utsira er et variert

Vedlegg til regionalplan for kulturmiljø

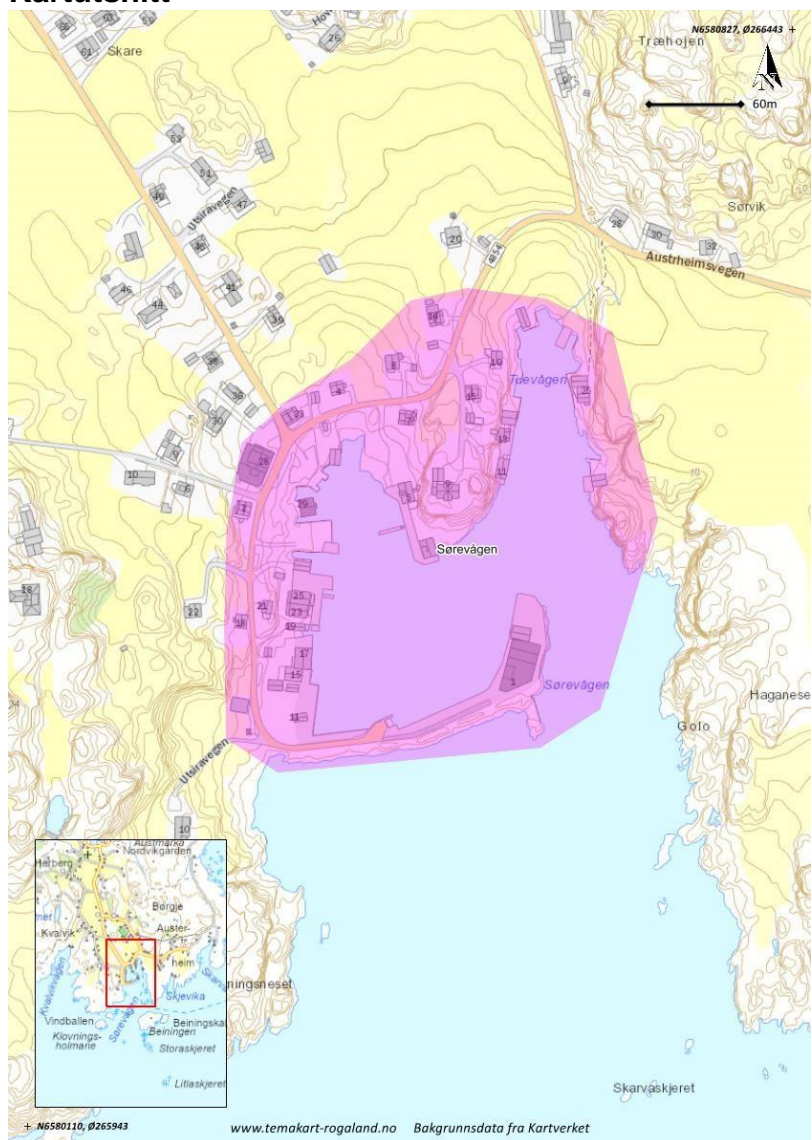
Sist endret 19.05.2023

kulturlandskap med høy nasjonal verdi som forteller historien om fiskerbonden ute i havgapet. Det gamle havneområdet i Sørrevågen i forbindelse med kystlandskapet skaper også en betydelig opplevelsesverdi.

Hovedbilde

Sørrevågen på Utsira

Avgrensning pr. 28.09.2022

Sørevågen, Utsira